

جمهوری اسلامی ایران

شورای عالی حوزه علمیّه قم
مرکز مدیریت حوزه های علمیّه ی خواهران
مدرسه علمیّه حضرت زهرا[ؑ] شهرستان دورود

طرح تحقیق

(طرحنامه موضوعات کتابخانه ای)

عنوان تحقیق

آشنایی با ویژگی های طلبه مؤفق

نام گروه: عقيله بنی هاشم 3

مقطع تحصیلی گروه:

سطح دو: شاغل به تحصیل ✓ فارغ التحصیل

پاییز ۱۳۹۶

==

طرح تحقیق

(طرحنامه موضوعات کتابخانه ای)

نام واحد حوزوی: مدرسه حضرت زهرا 3 استان: لرستان شهرستان: دورود

عنوان تحقیق: آشنایی با ویژگی های طلبه موفق

نام گروه: عقيله بنی هاشم 3

مقطع تحصیلی گروه:

سطح دو: شاغل به تحصیل ۷ فارغ التحصیل

سطح سه: شاغل به تحصیل فارغ التحصیل

سال ۱۳۹۶

معاونت پژوهش

اداره کل ساماندهی امور پژوهشی عمومی

استاد راهنما:

شماره تماس	رتبه علمی	تحصیلات		سابقه راهنمایی پژوهشی	سابقه پژوهش	نام و نام خانوادگی
		غیرحوزوی	حوزوی			
۰۹۰۳۹۴۹۶۹۰۶	-	فوق لیسانس فلسفه	در حال تحصیل سطح ۳	دارد	دارد	معصومه قائدرحمتی

اعضاء گروه:

شماره تماس	وضعیت تحصیلی		نام و نام خانوادگی	اعضاء گروه
	فارغ التحصیل در سال	شاغل به تحصیل در پایه		
۰۹۱۶۵۹۵۱۲۸۴	-	سطح دو- پایه چهارم	زیور حاجیوند کریمی	دبیر
۰۹۱۹۹۱۰۱۵۵۳	-	سطح دو- پایه سوّم	زهرا سالاروند	سایر اعضاء
۰۹۱۶۵۵۶۹۷۹۲	-	سطح دو- پایه چهارم	محدثه منصوریان فر	
۰۹۳۷۲۳۸۶۷۵۰	-	سطح دو- پایه سوّم	الهه ساکی	

چکیده

تحقیق حاضر با روش توصیفی کتابخانه ای نگاشته شده که هدف از آن آشنایی با ویژگی های طلبه مؤفق است. از آن جا که قرار گرفتن در مکان مقدس حوزه و خواندن درس های دینی به طور مفصل برای طلبه ها مهیا شده، اما گاهی افراط و تفریط هایی در جامعه طلبگی اتفاق افتاده که باعث می شود خیلی از طلبه ها را از هدف اصلی شان دور کند. بنابراین حائز اهمیت است، ویژگی های طلبه خوب و مؤفق روشن شوند. این تحقیق سعی دارد ویژگی های اعتقادی، اخلاقی و علمی طلبه را بیان کند تا بتواند گامی در جهت سلامت جامعه بردارد.

و از همه آن‌ها زشت‌تر که یکی از آفات مباحثه محسوب می‌شود، جدال و پرخلشگری است؛ طرفین بحث باید مواظب باشند که به هیچ وجه مدار بحث و گفتگو را به ستیزه‌جویی و سماجت نرسانند. بدین علت که گذشته از زشتی عمل ممکن است به صورت عادت و طبیعت دوّم در شخص یا اشخاص درآید و در آینده هر حرفی را بخواهد با جدال و خشونت به دیگران ثابت کنند.

طلبه نمونه باید به دنبال هم مباحثه و دوست باشد. دوست بد انسان را دل سرد می‌کند و هم مباحث بد، که علاقه به بحث ندارد، مانع پیشرفت می‌شود. طلبه نمونه به بحث اهتمام جدی می‌ورزد و نمی‌گذارد جنبه علمی بحث تضعیف شود.

۶- ضبط و نگارش مطالب

طلاب جوان قبل از آن که عوامل و عوارض مشغول‌کننده، مانند: ریاست و مقام و مراجعات را پیدا کنند، باید حالت نشاط و شادابی دوران جوانی را غنیمت شمرده و از فرصت طلایی خویش برای قوت بخشیدن به بنیه علمی خود از هر نوع عاملی استفاده نمایند. یکی از آن موارد نگارش مطالب متنوع و جمع‌آوری روایات و آیات به سبک موضوعی است و هم چنین ضبط نکات اعتقادی و اخلاقی که همه‌ی آن‌ها روزی مورد بهره‌برداری قرار خواهند گرفت.

امام حسن مجتبی 7 می‌فرمودند: «ای فرزند آدم تو از روزی که شکم مادر را ترک گفتی و قدم به زمین گذاری پیوسته سرگرم نابود ساختن عمر خویش هستی؛ فَخُذْ مِمَّا يَدُوكَ لِمَا بَيْنَ يَدَيْكَ، فَإِنَّ الْمُؤْمِنَ يَتَزَوَّدُ وَ إِنَّ الْكَافِرَ يَتَمَتَّعُ»

از فرصت زندگانی استفاده کن و از آن چه که اکنون در دست داری. برای منازلی که در پیش داری بهره بردار که افراد با ایمان از دنیا زاد و توشه برای فردای خود تهیه می‌کنند و افراد بی‌ایمان تنها از آن لذّت و کامروایی می‌خوانند.

همان گرامی یک بار فرزندان خود و فرزندان برادر خود را دعوت کرد و به آنان فرمود: «إِنَّكُمْ صِغَارُ قَوْمٍ
و يُوشِكُ أَنْ تَكُونُوا كِبَارَ قَوْمٍ آخَرِينَ، فَتَعَلَّمُوا الْعِلْمَ، فَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ أَنْ يَحْفَظَهُ فَلْيَكْتُبْهُ وَ لِيَضَعْهُ فِي
بَيْتِهِ»

همه شما جوانان اجتماع امروز هستید و امید می‌رود که بزرگان اجتماع فردا باشید. دانش بیاموزید و در
کسب علم کوشش کنید و هر کدام که حافظه قوی نداری و نمی‌توانی در مجلس درس مطالب استاد را
ضبط کنی آن‌ها را بنویسید و نوشته‌ها را در منزل نگاهداری نمایند تا در موقع لزوم به آن مراجعه کنید.
آری طلبه نباید هیچ نکته سودمندی را که در کتابی دیده و یا از کسی شنیده درباره‌ی هر نوع علم؛ حقیر و
بی‌ارزش شمارد. بلکه باید آن را یادداشت نماید؛ زیرا که دانستن هر چیزی ولو از رشته ما خارج باشد، یک
ارزش محسوب می‌شود.

رسول خدا⁶ می‌فرمودند: «قِيدُوا الْعِلْمَ؛ قِيلَ: وَ مَا تَقْيِيدُهُ؟ قَالَ كِتَابَتُهُ؛ عِلْمٌ وَ دَانِسٌ رَا بَه قِيد وَ بِنْد دَر آوَرِيد؛
عرض کردند راه و رسم آن چیست؟ فرمود: کتابت و نگارش آن است.»

نتیجه گیری

می توان دریافت که یک طلبه ابتدا باید مسیر صحیح اعتقادات خود را مطابق اصول دینی قرار دهد و بتواند هادی و هدایت گر مردم باشد تا نسبت به دین خود متخصص باشد و به فرموده ی روایات؛ فقیه در دین، آگاه به علوم زمان و بصیر نسبت به خود و جامعه باشد و در هجوم فرهنگ های بیگانه و شبکه های غرب دلیلی بر صحت دین و ترغیب مردم به سمت حقیقت مطلق باشد.

منابع و مأخذ

*قرآن کریم

*نهج البلاغه

۱- امینی، عبدالحسین، الغدير فی الكتاب و السنت و الادب، بی جا، مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل بیت، ۱۳۹۳.

۲- تبریزی، جعفر، آداب المتعلمین، قم: دارالصدیقه الشهیده، ۱۳۹۰.

۳- ترمذی، محمدبن عیسی، صحیح ترمذی، بی جا، بی نا، بی تا.

۴- حسینی طهرانی، سیدمحمدحسین، روح مجرد، بی جا، انتشارات علامه طباطبائی، بی تا.

۵- حرعاملی، جهاد با نفس، قم: انجمن اسلامی فرهنگیان استان قم، بی تا.

۶- حلی، ابن فهد، عده الداعی، قم: دارالکتاب الاسلامی، ۱۴۱۰ه.ق.

۷- خوانساری، جمال، شرح غررالحکم و دررالکلم، بی جا، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۵۹.

۸- رخشاد، محمدحسین، در محضر بهجت، بی جا، انتشارات سما، ۱۳۸۸.

۹- راسخچی زاده، حمید، گفتار فلسفی، چاپ اول، بی جا، بی نا، بی تا.

۱۰- شاکر برخوردار، فرید، آداب الطلاب، چاپ پنجم، قم: انتشارات لاهوت، ۱۳۹۱.

۱۱- _____، آفات الطلاب، چاپ پنجم، قم: انتشارات لاهوت، ۱۳۹۱.

۱۲- شریفی، احمدحسین، آیین زندگی، بی جا، نشر معارف، بی تا.

۱۳- صرفی پور، محمدتقی، پای درس علما، بی جا، انتشارات صرفی پور، ۱۳۹۰.

۱۴- عالم زاده، محمد، درآمدی بر ذی طلبگی، چاپ ششم، بی جا، بی نا، ۱۳۹۶.

۱۵- _____، راه و رسم طلبگی، چاپ هفتم، بی جا، بی نا، ۱۳۹۵.

۱۶- فخررازی، محمدبن عمر، تفسیر کبیر، بی جا، مکتب تحقیق دار احیاء التراث العربیه، بی تا.

۱۷- قرائتی، محسن، پیامبر قرآن، بی جا، مرکز درس هایی از قرآن، بی تا.

۱۸- کلینی، محمدبن یعقوب، اصول کافی، ترجمه مصطفوی، تهران: بی نا، ۱۳۸۷.

۱۹- مجلسی، محمدباقر، بحارالانوار، بی جا، بی نا، بی تا.

۲۰- مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، بی جا، انتشارات امیرالمؤمنین 7، بی تا.

۲۱- _____، اعتقاد ما، بی جا، انتشارات امیرالمؤمنین 7، بی تا.

۲۲- مستنبط، سیداحمد، القطره، چاپ ششم، قم: بی نا، ۱۳۸۴.

۲۳- نجفی قوچانی، سیدمحمدحسن، سیاحت غرب، بی جا، بی نا، بی تا.

۲۴- هارون، عبدالسلام محمد، معجم مقائیس اللغة، قم: مکتب الاعلام، ۱۴۰۴.ق.